

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
CARLES FLO, director general
BERTA CASTELLET, directora de màrqueting i subscripcions
IVAN GRAU, director financer
ORIOL GALLISSÀ, director comercial
JOAN SERRA, director de producció
PATRÍCIA TARRIDA, cap de distribució
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

EL TERCER CENTENARI DE
LA BATALLA D'ALMANSA

Joan F. Mira

Escriptor

EN SÍNTESI

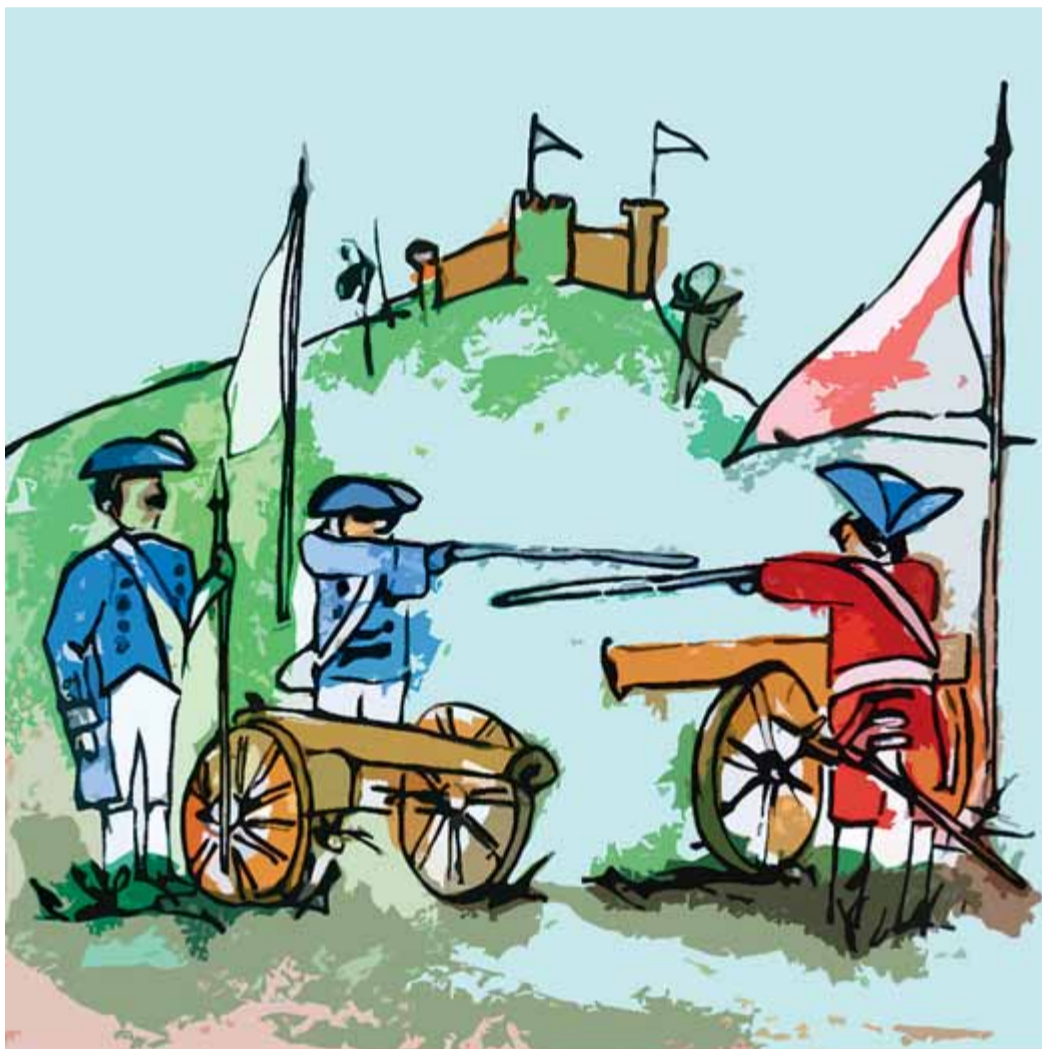
El vídeo
i els
Mossos

Després de la batalla

El 25 d'abril passat, tercer centenari de la Batalla d'Almansa, el senyor president de la Generalitat valenciana va fer una visita fugaç a les Corts, digué unes paraules sense cap substància, afirmant que els valencians ja hem recobrat tot el que vam perdre el 1707, absolutament tot, i que per tant no cal mirar més al passat, i a continuació deixà els presents repartint-se medalletes i copes de cava, i se'n va anar a jugar al tennis. Això va ser tota la commemoració dels tres-cents anys de la batalla. I serà, pel que sembla, tota la commemoració dels tres-cents anys del Decret del 29 de juny d'aquell 1707, en virtut del qual el Regne i país dels valencians deixava d'existir, s'hi aplicava un rigorós genocidi polític, i la terra conquistada passava a formar part de Castella, amb els seus habitants, pobles, ciutats, institucions, insígnies, lleis, finances, llengua i qualsevol altra dimensió de l'existència política pròpia que al llarg de cinc segles havien tingut.

ÉS UN TÒPIC, TAN FALS COM MOLTS ALTRES, que els valencians van acceptar el règim borbònic sense recança ni resistència. Per exemple, l'estiu del 1710, quan arribà la notícia de la derrota de Felip V a Saragossa, a València es va difondre el temor o l'esperança d'un nou capgirament de la situació. Segons el dietarista Planes, borbònic convençut, la major part de la població confiava en una intervenció militar anglo-holandesa, esperant "ser libertados de la esclavitud en que dicen están baxo dominio de Felipe V. Ni le tienen ni le quieren por Rey de los cien partes de hombres y mujeres los noventa". Havien passat tres anys d'Almansa i del decret d'incorporació a Castella. En 1716, nou anys després de l'abolició de les lleis del Regne, el capità general i l'intendent manifestaven, en un informe dirigit al rei, que "este territorio por muchos años necesita de que los que mandaren las Gobernaciones sean hombres de Guerra, y tengan como tienen hoy jurisdicción política y militar...". Per alguna cosa devia ser.

TAMBÉ S'HA DIT I ESCRIT QUE ELS VALENCIANS no van sentir el desenllaç com una desgràcia nacional, com una pèrdua col·lectiva. Però els comentaristes de l'època, austriacistes o borbònics, manifesten que aquesta consciència va ser clara i general. Com ara Manuel Martí, el cèlebre degà d'Alacant, que escrivia: "Tras haber sido arrancada mi familia de sus lares, sus bienes en parte substraídos, en parte arruinados y (lo que es con mucho lo más triste) tras la destrucción de la patria... Nada más calamitoso puede acontecer a los hombres que sobrevivir a su patria". El text no pot ser més contundent. La idea d'haver perdut la llibertat comuna, d'haver caigut en una forma de servitud, l'expressa també un borbònic com Minyana, quan constata que "Por primera vez los valencianos se dieron cuenta del inevitable daño de la libertad perdida y de que se habían precipitado en la lamentabilísima esclavitud miserable". I Pla-

CARLOTA BOADA

"Cap Estatut d'Autonomia, reformat o sense reformar, no ha restaurat allò que es va destruir per la força de les armes. Ni cap Estatut no ho restaurarà, perquè Espanya és, encara, una extensió del Regne de Castella"

nes es queixa amargament que els austriacistes —és a dir, la majoria de la població— voldrien beure la sang dels botiflers, tan gran és l'odi que els tenen. Però assegura que ells, els valencians borbònics, "ni tenemos culpa..., ni deseamos las leyes ni usages castellanos, ni su gobierno, antes bien todo lo aborrecemos, porque es todo introducido contra el bien común y particular desta ciudad y reino y de sus habitantes". Si els botiflers mateixos avorrien les lleis, els usos i el govern castellà, si es lamentaven que "nos echáis las leyes castellanos en todo destructivas de las conveniencias de los payсанos deste Reyno", qui hi estava a favor?

LA BATALLA DEL 1707 ÉS IMPORTANT, com la presa de Barcelona el 1714, però més important és allò que van portar les batalles. Després del 1707, i després del 1714, el Regne de València i el Principat de Catalunya ja no tenien existència pròpia, eren considerats part de Castella, i això no és una impressió que ara tenim retrospectivament, sinó una idea que llavors s'imposà de manera ben explícita i clara. L'any 1724, quan Felip V abdicà en el seu fill Lluís, el capità general de Catalunya va rebre l'ordre d'alçar penons en nom i honor del nou rei. Consultada la Càmera de Castella si la cerimònia s'havia de fer cridant "Cataluña por el rey Luis Primero", respongueren que no, sinó "que en Barcelona y demás ciudades y villas del Principado se alean los pendones por V.M. y en su Real Nombre diciendo Castilla y no Cataluña", i que la mateixa cosa s'havia de fer a Aragó, a Mallorca i a València. A la ciutat d'Alacant, alçaren el penó blanc amb les armes de Castella, i cridaren tres voltes "Castilla y Alicante por el Rey nuestro Señor D. Luis I". Els actes simbòlics són més potents i expressius que qualsevol document: Alacant era Castella, Barcelona també, i sabent i recordant això ja no cal afegir res més. O sí: que cap Estatut d'Autonomia, reformat o sense reformar, no ha restaurat allò que es va destruir per la força de les armes. Ni cap Estatut no ho restaurarà, perquè Espanya és, encara, una extensió del Regne de Castella.

Marçal
Sintes

Torno a mirar el famós vídeo de la comissaria dels Mossos de les Corts. Ho faig provant de no tenir en compte el que els diaris, les ràdios i les televisions han dit que hi haig de veure. Observo un home que s'encara als agents i els diu alguna cosa que els provoca. Tots ells, en principi tranquils, reaccionen. Aleshores, algunes puntades de peu i cops amb la mà per part dels policies. Segons hem sabut, el forense que el va visitar després va diagnosticar que l'home tenia un cop a la cara que no requeria tractament. No sabem si el cop es va produir quan el van immobilitzar o és d'abans. El metge també diu que es tracta d'una persona agressiva cap a ell i cap als altres. Un informe encarregat per la jutge instructora sobre el vídeo fa notar que el detingut va colpejar almenys un cop un agent. Decideixo anar més a fons. Busco informació de primera mà. I em surten algunes preguntes. ¿És veritat que la càmera va estar-se gravant durant 15 dies 24 hores al dia? Si, segons em diuen, per aquella sala hi poden passar uns cinquanta detinguts al dia, això ens dona un total d'aproximadament 750 persones. D'entre totes elles, l'únic cas de suposats maltractaments és el que ens ocupa. D'altra banda, no s'entén que fos Interior mateix qui esbombés —ho va fer el director general Rafael Olmos— el que havia ocorregut. Per què es va decidir donar publicitat a un incident tan poc rellevant? ¿No és lògic sospitar que algú va creure que convenia fer-ho i que les motivacions tenen a veure amb els temors i la incomoditat de la cúpula d'Iniciativa derivats de la responsabilitat de dirigir els Mossos?
m.sintes@hotmail.com